

Kumbasar, H. Murat; “Bayburt Müslüman Dilendirmezler Cemiyeti İle İlgili Tarihi Belgenin Tahlili”; I. Ulusal Dilencilik Sempozyumu; 18–19 Ekim 2008 – İstanbul.

“BAYBURT MÜSLÜMAN DİLENDİRMEZLER CEMİYETİ” İLE İLGİLİ TARİHİ BELGENİN TAHLİLİ¹

Yard. Doç. Dr. H. Murat KUMBASAR

Atatürk Üniversitesi; İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

İstanbul Büyükşehir Belediyesini, toplumumuzu yakından ilgilendiren dilencilik meselesine el atması ve teşhis-tedavi bağlamında çözümler üretilmesi konusunda gösterdiği duyarlılıktan dolayı tebrik ediyorum.

“Veren el alan elden üstündür”² prensibini hayat düsturu haline getirmiş bir medeniyetin müntesipleriyiz. Bizim medeniyetimiz “Komşusu açken tok yatan bizden değildir”³ ilkesini asırlarca topraklarında hâkim kılmış, sadece insanlara yönelik değil diğer canlıların da hakkını gözetmek adına dünya tarihinde ilk defa vakıf müessesini oluşturmuş bir medeniyettir.

Kaynağını tarihindeki bu güzelliklerinden alan ülkemiz insanı, kendisindeki bu cevheri, her zaman ve zeminde korumuştur. Ancak Anadolu insanının batı ve batının değerleriyle tanışmasından sonradır ki bizde ki güzel hasletler yavaş yavaş kaybolmaya başlamıştır. Yardımseverlik, diğerkâmlık, başkaları için yaşama gibi hasletler bunlardan birkaçıdır...

¹ 18–19 Ekim 2008 – İstanbul; I. Ulusal Dilencilik Sempozyumu.

² Buharî, Zekat, 18; Müslim, Kitabu’z-Zekat, 64/1033; Ebu Davud, Zekat, 28; Nesâî, Zekat, 52; Muvatta, Sadaka, 8.

³ Sünenü Beyhakî, 10/3; Taberanî, el-Mucemü’l-Kebîr, I/259; Hakim en-Neysaburî, el-Müstedrek, II/15.

Her geçen gün bozulan ekonomi, maalesef sosyal yapının da bozulmasına yol açmıştır. Gelir dağılımındaki dengesizlik; zenginle fakir arasındaki uçurumu daha da büyütüştür. Bu etkenler insanların birbirine olan güvenini sarsmış, umutları sekteye uğratmıştır. İş imkânlarının kısıtlı olması sebebiyle, geçim kaygısı çeken insanların sayısı günden güne artmıştır. Bu da hırsızlık, boşanma ve intiharları tetiklemiş ve aile yapımızın bozulmasıyla sonuçlanmıştır. Bu fotoğrafın karelerini her gün televizyon ekranlarından ve gazete sayfalarından hemen hepimiz takip etmekteyiz. Buna karşılık, toplumumuzun bu yarasına merhem olabilmek için kurulmuş vakıf, dernek ve kuruluşlarımızın faaliyetlerini de takdirle yâd ediyoruz.

İşaret ettiğimiz bu problemin tedavisi konusunda ne yapabiliriz? Bakınız, batıyla yüzleşmeden önce, yani yaklaşık yüzyıl evvel Bayburtlular “Müslüman Dilendirmezler Cemiyeti”ni kurmuşlar. Bir Bayburtlu olarak o günün şartlarında kurulan bu mükemmel faaliyeti günümüze ışık tutması açısından sizlerin ıttılama arz etmek istiyorum. Aşağıda maddelerini arz edeceğim bu cemiyet, 1913 yılında Kaza kaymakamı Tunalı Hilmi Bey önderliğinde, Bayburt eşrafının geniş katılım ve desteğiyle kurulmuş ve 12 maddelik bir nizamname oluşturulmuştur. Bu nizamname Samsun ve Erzurum’da basılmıştır. Bu tarihi vesika, arkadaşım, hemşehrim kıymetli tarihçi Taceddin Kayaoğlu Bey tarafından Milli Kütüphane’de bir araştırma sırasında bulunmuş ve gün yüzüne çıkarılmıştır. Bu arada, Taceddin Kayaoğlu Bey’e teşekkürlerimi arz etmeyi vazife telakki ederim...

Zannedirim bu cemiyetin teşekkülünde en büyük pay, Tunalı Hilmi Bey’e aittir. Önder olmadan, rehber olmadan, yol gösterici olmadan böyle bir teşebbüse girişilmesi zor olurdu, diye düşünüyorum. Hepimizin bildiği gibi Tunalı Hilmi Bey, vasıflı kapasiteli birikim sahibi bir devlet adamı olarak karşımıza çıkmaktadır. Araştıran, çözümler üreten, yerinde durmayan, aktif ve dinamik olma gibi birçok vasıf, belki O’nun olmazsa olmazlarıdır. Böylesi bir insan önünüze düştü mü vatandaş olarak ona destek olmaktan başka ne yapılabilir ki!!!

Bayburtlu da bunu yapmış ve desteğini esirgememiştir.

Tunalı Hilmi, 1916’ya değin çeşitli kazalarda kaymakamlık yaptı. Bu kazalardan birisi de bahse konu Bayburt’tur. Daha sonra savaş nedeniyle ülkeye göç eden ve sığınanların durumlarını denetlemek ve düzenlemekle görevlendirilmiş. 1920’de Bolu Mebusu olarak son Osmanlı Meclisi’ne girmiştir. İstanbul’un işgal edilmesi üzerine Ankara’ya geçmiş ve TBMM’de Bolu’yu temsil etmiştir. 1921 Anayasası’nın hazırlık çalışmalarına katılmış. 2. ve

3. dönemlerde Zonguldak milletvekili olarak TBMM’de bulunmuştur. Tunalı Hilmi, 22 Kasım 1928’de İstanbul’da vefat etmiştir.⁴

İşte Bayburt Müslüman Dilendirmezler Cemiyeti’nin ortaya çıkışında Tunalı Hilmi’nin düşünsel, dinamik ve cemiyetçi kişiliğinin katkısı yadsınamaz bir gerçektir. Yağmur Say’ın “*Bir Şart-Bir Dilek*” Adlı Broşürler İle “*Bayburt Müslüman Dilendirmezler Cemiyeti*” Hakkında Bir İnceleme Denemesi” adlı çalışması bizim araştırmamızda faydalandığımız en önemli kaynaklarımız arasındadır.⁵

Onun öncülüğünde kurulan cemiyetin amacını ve neler yapmak istediğini nizamnamenin maddelerini sıralarken göreceğiz. Ayrıca bu nizamname ile o dönemde Bayburt kazasının ekonomik ve sosyal açıdan tarihî perspektifi de ortaya çıkacaktır. Çünkü bu cemiyetin faaliyete geçtiği dönem, savaş ekonomisinin uygulandığı bir dönemdir. Olaylar bu çerçevede değerlendirilmelidir. Burada Tunalı’nın böyle bir cemiyete ön ayak olarak işsizliğe bir ölçüde de olsa engel olma ve toplumsal-kültürel yozlaşmanın önüne geçebilme çabalarını görmekteyiz.⁶ Tunalı Hilmi’nin bu girişiminin manidarlığı yanında, Bayburt’u tercih edişinin de manidarlığı açıktır. Zira Bayburt halkı sosyal, siyasal ve kültürel açıdan bu tür cemiyetlerin kurulmasına oldukça yatkındır. Tunalı Hilmi de Bayburt halkının bu yapısını sezmiş ve cemiyeti Bayburt’ta kurdurtmuştur.

Ez cümle Bayburt halkının sosyal ve kültürel yapısı ve pratik zekasına şu örneği vermek yerinde olacaktır. Tunalı Hilmi Bayburt Kaymakamıdır. O dönemde Malasa (Aydıncık) köy muhtarı aynı zamanda köy imamıdır. Köyünün bir problemin halli için kaymakama gelir. Ancak kaymakam, muhtarın kıyafetini pek uygun bulmadığı için görüşme talebini reddeder. Muhtar, kaymakamın bu davranışından çok hüznlenir ve hemen oracıkta şu dörtlüğü kaleme alır ve kaymakamın huzuruna çıkar ve mahalli ağızla şöyle der:

“Bu gayri kıyafette gelen imamın bir dar zıvga giyip gezmesine bak,
Başında kabalak belinde kama, üstü sim sırmalı kabzesine bak,
Eke tavuk suya düşse boğulur, ya kaz cücüğünün (civcivinin) üzmesine bak,
Kölhan atlar, çulda çirkin görünür, meydanı irfanda üzmesine bak.”
Bu dörtlük karşısında çok etkilenen kaymakam, muhtarı huzuruna alır,
--Bayağı da derinmişsin, be muhtar! der, talebini dinler ve isteğini yerine getirir.⁷

⁴A.g.e, <http://www.kimkimdir.gen.tr/kimkimdir.php>; ata.boun.edu.tr/chronology/kim_kimdir/tunali_hilmi.vb.

⁵Say, Yağmur, “Bir Şart-Bir Dilek” Adlı Broşürler İle “Bayburt Müslüman Dilendirmezler Cemiyeti” Hakkında Bir İnceleme Denemesi, Belleten, C. LVI, Ağustos, 1992, Sayı 216’dan ayırabım, s. 531 vd, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1992.

⁶A.g.e, s.545

⁷Bu örneği, halen Bayburt’ta yaşayan,yaşı müsait birkaç kişiden dinledim. M.K.

Söz buraya gelmişken, bu nizamnameyi ve daha birçok devlete veya şahsa ait belgeyi elde ettiğimiz arşivleme kültürü hakkında, kısaca şunları söylemek istiyorum. Bilindiği üzere arşivin tarihi çok eski milletlere dayanır. Eski Mısır ve Roma'da birçok devlet, tapınak ve aile arşivlerine sahipti. Mezopotamya'nın Nippur şehrinde, M.Ö. 2000 yılından başlayarak tablet halinde belgelerin saklandığı bit devlet arşivi bulunmuştur. Hattuşaş (Boğazköy)'ta yapılan kazılar sonucunda da, M.Ö. 1800-2000 yılları arasında Hititlere ait muharebe, antlaşma, kanun, kral yıllıkları, ve daha birçok belgelerin saklandığı büyük bir devlet arşivi ortaya çıkarılmıştır. Fransa, 1790, İngiltere 1838, Almanya ise 1867 tarihinde milli arşivlerini kurmuştur. İslâm devletlerinde ise öteden beri yazılı ve yazısız kâğıda hürmet fevkalade idi. Bilhassa kul hakkı geçmesi tehlikesi sebebiyle devlet evrakının muhafazasına daha çok ehemmiyet verilirdi. En büyük İslam devletlerinden birisi olan Osmanlılar da aynı ananenin devamı olarak devlet evrakını en müstesna yerlerde muhafaza etmişlerdir. Osmanlı arşivleri Türkiye için olduğu gibi, dünya milletleri için de en sağlam ve geniş olanıdır. Üç kıtaya yayılıp, çeşitli dil, din ve ırktaki insanları asırlarca idare eden Osmanlılar, arşivlerinde bu milletlere ait bilgileri titizlikle kâğıt üzerine geçirip saklamışlardır. Bugün yüz milyonlarca Osmanlı devletine ait Türkçe arşiv malzemesi Osmanlıdan ayrılan devletlerde kalmıştır. Meselâ, Kudüs Françisten Manastırında 2644 Türkçe vesika mevcuttur. Romanya arşivinde 210.000 vesika olduğu biliniyor. Bunun yanında milyonlarca vesika çürütülmüş, yakılmış, ve 1931'de vagonlar dolusu Bulgaristan'a satılmıştır. 500.000 kadar Türkçe defter ve vesika Bulgaristan'dadır. Maalesef bir kısım evrak da ambalaj kâğıdı olarak esnafa intikal etmiştir.⁸

Midhat Cemal Bey bu durumu ne güzel de ifade etmiş;

Bizden iki üç yüz sene evvel uyananlar,
Hala uyuyanlardaki mahiyyeti görsün,
Efsanesi kaybolursa kıyamet koparanlar,
Tarihini okkayla satan milleti görsün.

Yukarıda da değindiğimiz üzere cemiyetin nizamnamesi 12 maddeden mürekkep olup elimizde mevcut iki nüshası Erzurum İttihad Matbaası ve Samsun Matbaa-i Cemil'de basılmıştır. Nizamname, Milli Kütüphane'de Eski Eserler Bölümü EHT 1978 A 172 numarada kayıtlıdır.⁹ Sade bir üslupla kaleme alınarak yayımlanan bu nizamnamenin maddeleri şu şekildedir:

⁸ Geniş bilgi için

bkz:http://www.ozudogru.com/arsivleme_sistemleri/arsiv_nedir_tarihcesi_ve_turkiyedeki_onemli_arsivler.htm

⁹ Nizamnamenin orijinal matbaa baskısı metnin sonunda ekler kısmındadır.

MADDE-1: “Bayburt’ta “Bayburt Müslüman Dilendirmezler Cemiyeti” adıyla bir cemiyet kurulmuştur.

MADDE-2: Cemiyet kısaca söylemekle maksadını bildirmiş, hatta husule gelmiş olmak ümidini besleyerek ilan eder ki, İşin, işlemenin dostudur. İşsizliğin, dilenciliğin düşmanıdır. İmdi, işsizliği bahane edinerek dilenciliğe girişmiş, yahut girişecek olanlara iş bulmayı sadakanın en makbulü tutar.

MADDE-3: Cemiyet her işsize iş bulmaya borçlu değildir. Yaşça, başça, sağlamlıkça, sanatça, işçilikçe ve her türlü yaşayışça göze çarpar bir halde güçlü bulunanlar cemiyete kat’iyyen sığınamaz. Cemiyet yalnız bir hastalık, bir felaket, belki de bir talihsizlik yüzünden düşmüş olanlara açıktır.

MADDE-4: Cemiyet, münasip gördüğü bir işi işlemeyenden hemen elini çeker. Eğer o kimseyi dilencilikte görür ise hükûmet vasıtasıyla derhal cezalandırır.

MADDE-5: Köylü dilenciler, dilenciliklerine köylerinde de asla müsaade edilmemek, fakat köylüleri tarafından hallerine göre geçimleri temin edilmek üzere köylerine, kazalı olmayan dilenciler ise kazadan dışarıya hükûmet vasıtasıyla tard ettirilir.

MADDE-6: Cemiyet, şehirli güçsüzlere 15 yaşından aşağı, yukarı itibariyle yazın 40, 60; kışın 60, 80 parayı¹⁰ geçmemek üzere gündelik verir.

Güçsüz, hem kendisi, hem de nafakası şer’an üzerine vacip kişileri besleyemez olanlardır.

Nafakası şer’ân üzerine vacip kişileri besler olan bir güçsüze bakmaları için Şer’iyyeye müracaatla işi neticelendirmek de cemiyetçe bir vazifedir. Cemiyet bu vazifelerini “Dilendirmezler Ocağı” adıyla anılır bir idare heyeti marifetiyle görür.

MADDE-7: “Dilendirmezler Ocağı” ihtiyaca göre umûmî ictimalarda azaltılır, çoğaltılır. Fakat en 5 beş azadan oluşur. Biri, birinci reis, biri de ikinci reis, biri başkâtip, biri müfettiş, biri de sandıkkârdır. Öbürleri Ocak azasıdır. Haftada muntazaman başkatipliğin davetiyle de fevkalâde toplanırlar. Kararlarını ekseriyet, fakat “Güçsüz Kararı”nı azasının dörtte üç reyyle verirler. Bunun kararı olmaksızın bir akçe sarf edilemez.

Reisler, Cemiyetin de reisleridir. Birinci reis, daima belde müftisidir. İkinci reisle beraber Cemiyet’in hariçte mesulleridir.

¹⁰ **Para:** Osmanlının son döneminde ve Cumhuriyetin ilk yıllarında kullanılan deyim olup, değer olarak 40 para bir kuruşa tekabül etmektedir. Öyle anlaşılıyor ki gündelik olarak verilen miktarlar güçsüzlerin bir günlük nafakasını karşılayacak durumdadır.M.K.

Başkatip, muhaberatla hesabın gayr-ı kuyudattan; müfettiş tahkikatla güçsüzlere müteallık tahavvülattan; sandıkkâr tahsilatla, hesabattan, cemiyetin dahilde mes'ulleridir.

Merci-i vasıta, başkâtipliktir.

Müracaat eden bir yoksul ise başkâtiplikten bir "hüviyet kağıdı" alır; müfettişliğe götürür. Muamele "Dilendirmezler Ocağı" kararıyla biter. Ocağın, birinci reisinden başka azası, umumi toplantılarda 6 ay için seçilirler.

MADDE-8: Umumi ictimalar ağustosla şubatta olmak üzere yılda iki defa, reisliğin toplanma gününden evvel on beş gün evvel, kazadaki bütün cemiyet azasına gönderilecek davetiyelerle vuku bulur. "Dilendirmezler Ocağı'nın üçte iki yahut cemiyetin kazadaki azasının üçte biri tarafından başkâtipliğe verilecek mazbata üzerine de fevkalade vaki olur."

Geçmiş, gelecek altı aylık işler, hesaplar, terakkîler hakkında malumat alınır, görüşülür, karar verilir, seçimler yapılır. Azadan fevkalade bir şakirliği (başarısı) görülenlere mukabele vazifesi de îfâ olunur.

MADDE-9: Aza; "Sâîler" ve "Dilendirmezler" adıyla iki koldur. Sâîler; Cemiyete duhuliye olarak en azdan bir çeyrek mecrediye¹¹ "sâîler sadakası" verip yazılanlar, her nerede olur ise olsun "Müslüman dilenmez, dilendirilmez!" emelini takip etmek, ettirmek vaadinde bulunanlardır. Kazada mukim Bayburt kazalılar bu kısma yazılamazlar.

"Dilendirmezler"; nereli olursa olsun cemiyete girerken en azdan bir çeyrek mecrediye "dilendirmezler sadakası", hem girdiğinin ilk ayında hem her senenin martla eylülünde en azdan yarımşar mecrediye "aylar sadakası" verenlerdir. Sadakasını zamanında vermeyen istifasını vermiş sayılır. Cemiyete yine girebilirse de yine "dilendirmezler sadakası" verecektir. Koldan kola geçen de en azdan bir çeyrek mecrediye verir.

Dilendirmezler, gönüllerinde "kat'i bir merhamet", ruhlarında "müslüman dilenmez, dilendirilmez!" emelini taşırlar. Kim ki rast geldiğine sadaka vermekten kendisini alamaz; der-akeb (hemen) zaafının keffareti olmak, yani acıdığı kimseyi düşkünlükten mutlak surette kurtarmak emeliyle, vazifesiyle hükûmete, yahut cemiyete haber verir. Vermezse ikinci bir keffaret karşısında bulunarak cemiyet sandığına hemen bir yıllık zekatını, sadakasını yatıracaktır.

¹¹ Mecidiye: Yaptığımız araştırmalar neticesinde 1840 yılında 20 (25) kuruş değerinde basılmış gümüş sikkedir.

MADDE-10: Cemiyet azası, 7 kişiye kadar inmiş, bunlarında reyleri birleşmiş ise fesh edilebilir. Yine o şart ile ki fesh kararını verenler, cemiyetin bütün varını alarak Edirne¹²,ye gidecekler orada ömürlerinin sonuna kadar İslam yoksulları için çalışacaklardır.

MADDE-11: Bu nizamname cemiyet azasının kazada mevcut üçte iki rey ile ta'dil edilebilir.

MADDE-12: Cemiyetin mührü, nizamnamesi, kendisi hükûmetçe tanınmıştır.

25 Mübarek Ramazan 1331/ 15 Ağustos 1329 (1913)

**KAZA KAYMAKAMI TUNALI HİLMİ BEY'İN DAVETİ ÜZERİNE
CEMİYETİ KURAN TEMEL ÂZÂSI:**

Topçuyüzbaşı Mahmut, Tabibi Rıfat, Baytarı Osman, Mülazımı Ahmet Efendiler,
 Posta Müdürü Nuri Efendi,
 Eytam Müdürü Fahri Efendi,
 Sıhhiye Baytarı Abdurrahman Efendi,
 Rüşdiye Müdürü Ali Fehmi Efendi,
 Â'şar Kâtibi Yakup Efendi,
 Evkaf Memuru Fehmi Efendi,
 Mütেকaid Kolağası Es'ad Efendi,
 Duyun-i Umûmiye Memuru Hamdi Efendi,
 Mal Müdürü Rıfki Ekrem Efendi,
 Müfredat Katibi Sabri Efendi,
 Orman Memuru Hakkı Efendi,
 Erzincan'da Muallim Bayburtlu Muallim Mahmut Kemal Efendi,
 Dava Vekillerinden Şerif, Tevfik, Ziya Efendiler
 Tüccardan Durak Efendi,
 Hocaoğulları Hacı Mahmud ve Muhammed Efendiler,
 Debbağ esnafından Şükrü Efendi,
 Otelci Muhyiddin Efendi,
 Bakkal Hasan Efendi,
 Çakıroğlu Nazım Efendi,
 Pamukcuoğlu Hacı Yusuf Efendi,

¹² Edirne şehrinin nizamnamede adının geçmesi hususunda çok yönlü araştırmalarımız neticesi kayda değer bir sebebe rastlayamadık, yalnız Edirne'nin Balkanlarla Anadolu arasında bir köprü vazifesi görmesi, Balkanlardan Türkiye'ye göçün kavşak noktası olduğu gerçeğinden hareketle Edirne halkına daha doğrusu göçmenlere bir katkı sağlanmak istenmiş olabilir. M.K.

Erzurumlu Tevfik Efendi,
 Tuzcuzade Şamil Efendi,
 Keskinöglü Hamdi Efendi,
 Debbâğ İbrahim Ağa,
 Bilal Çavuş,
 Hacı Bey.

TEMEL AZASINDAN DİLENDİRMEZLER OCAĞI

Birinci Reis: Müftü Mehmet Sa'id Efendi,
 İkinci Reis: Molla Mehmedliöglü Mehmed Efendi,
 Başkâtip: Saraycıklı Derviş Efendi,
 Müfettiş: Hacı Dursunoğlu Şükrü Efendi,
 Sandikkâr: Pulus Beyi Hafız Hayreddin Bey

AZA

Ceza Reisi Arslan Bey,
 Süleyman Paşaoğlu Hasib Bey,
 Ağaoğlu Hüsnü Bey,
 Belediye Reisi Enkavioğlu Hacı Mehmed Efendi,
 Sekmenoğlu İlyas Efendi,
 Ulemadan Müftüoğlu Hacı Nazım Efendi,
 Tahsil Memuru Alişan Bey,
 Esnaf Şeyhi Halil Ağa,
 Şingahlı Hacı Mustafa Efendi,
 Develioğlu Nevres Efendi,
 Karşlı Arslan Çavuş,
 Ziver Efendi.

Son söz olarak, Bayburt'un medâr-ı iftiharlarından Şair Zihni'nin dilinde: “Âşinâ-yı hakâyık u mecâz”, “Neşr ü tahsilde Mısır u Hicâz”, “İlmü tefsirde hilkat-tıraz”, “Ahd-i gülşende şehr-i şiraz” ve “Belde-i sairede azdan az” olan Bayburt'un Tunalı Hilmi önderliğinde gösterdiği bu fevkalade örneklik, hem Bayburt hem ülkemiz hem de tüm insanlık âlemi için numune-i imtisaldir. Adı geçen cemiyet ne yazık ki bir yıl faaliyet göstermiş, 1914 yılından itibaren muhaceret başladığından cemiyet faaliyetini sürdürememiştir.¹³ Bu bir yıl

¹³ Cemiyet azasından Erzincan'da Muallim Mahmut Kemal Bey (Yanbey) benim anne dedemin üvey abisidir. Onun kızı Kevser Yanbey halen İstanbul-Kadıköy'de yaşamaktadır. Verdiğim bu bilgi ona aittir. Onun ifadesine göre 1914 yılında babası Malatya'ya muhacir olmuş dolayısıyla cemiyet faaliyette bulunamamıştır. (Bilindiği

içerisinde ne gibi faaliyette bulunduğu hususunda yoğun araştırmalarımıza rağmen kayda değer bir bilgiye ve belgeye rastlayamadık. İcraat gösterip gösteremediğini bilemediğimiz böyle bir cemiyeti oluşturup kurma dahi, takdire şayan bir hareket olsa gerektir.

İnsanımızın bugünlerde unutmaya yüz tuttuğu “hasbılık”, “diğerkâmlık” ve “yardımseverlik” gibi güzel hasletleri kaybetmemesini, gelecek nesillere bu bilinci aktarmasını, halkı aydınlatmakla görevli sorumlu kişilerin, bu hasletlere sahip insanımızın faaliyetlerini organize edecek olan vakıf, dernek ve belediyelerimizin özellikle de devlet yetkililerimizin bu mevzuda gerekli bütün tedbirleri almasını temenni etmekteyiz. İstanbul Büyükşehir Belediyesini bu hayırlı teşebbüsünden dolayı tekrar kutluyor, bu faaliyetin maksadına ulaşmasını diliyoruz.

Saygılarımla...

EKLER

Ek1: Bayburt Müslüman dilendirmezler cemiyeti nizamnamesi -6 sayfa-

Selim Nispet Gergelik
Kitapları
Salmalma - Dernek

1952

بايبورد

مسلمان دوتندير من جيني

[ارضروم اتحاد مطبعه سنده باسليشدار]

۱۳۳۱

۱۳۶۰

۹۷۵

بايورد

مسلمان ديلدر مزار جمعی

- نظامنامه سی -

ماده ۱ - بايوردده (بايورد مسلمان ديلدر مزار جمعی)
 آدیله بر جمعیت فورولشدور

۲ - جمعیت ، قیصه جه سویله مکلہ مقصدی
 بیلد برمش ، حتی حصوله گلش اولق ایدینی
 بییه برك ، اعلان ایدرکه : ایشك ، ایشله مئك
 دوستدر ، ایشز لئك ، دینچیلئك دشمنیدر .
 ایدی ، ایشز لئك بیاه ایدینه رك دینچیلئك
 کیریشمش ، باخو د کیریشمك اولانلره ایش بولایی
 صدقه نك اك مقبولی کئی طوتاز .

۳ - جمعیت ، هر ایشره ایش بولایه بورجلو
 دگیلدور : باشلیجه ، باشلیجه ، ساغلامقجه ، صفتجه ،
 ایشچیلئك ، هر تورلو باشا پشنججه کوزه چاربار بر حاده
 کوجلو بولونانلر ، جمعیت قطعاً صیفینه مازلر ، جمعیت
 بالگر بر خسته لوق ، بر فلاکت ، بلکه ده بر طالع سز لئك
 بوزندن دوشمش اولانلره آچققدور .

۴ - جمعیت مناسب کوردیکی بر اینی ایشله مئیدن

366.606

صابیر . جمعیت به کبره بیلر سه ده شه دخوله صدقسی وره جکدر . قولدن فوله سکن ده آک آزدن برچیرک بجهده ورور . دبلنده برمزله . کولکلر نده (قانی برمرحت) . روحلر نده (مسلمان دبلنمز) دبلنده برنیز (املی طائیرلز . کیم که راست کله بکله صدقه ور ممکن کله بیسی آلاماز . در عقب سفتک کفاری اوله رق بیسی آید بیسی کسه بی دو شکولکدن مطلق سوره نده فور بار من اعلیه و طیفه سیاه حکومه . بانو د جمعیته خیر ورور . و بر مرسه ایکنجی بر کفارت قارنینه بولور اراق جمعیت سند بینه در عقب بر سلق زکاتی صدقسی با بر اجدور .

۱۰ - جمعیت . اعضای بدی کیشی به قدر انجس . بولرک ده زایلری رلشمس ایه فسح ایدله بیلر . شه اشرط ابله که فسح فراری و بر بار ا جمیتک بولون واری آلاق ادره به کده جکدر اوراده ممر لیک سو کینه قدر اسلام بوقسولر بجهن چالیشه جقدر در .

۱۱ - بولفا مناه جمعیت اعضا سنک فضا ده موجود اوجهه ایکی رانجه تعادل ایدله بیلر .

۱۲ - جمعیتک مهری . نظامنامه سی . کند ی حکومه تبه طائشدر .

همان الی جکر ، اگر او کیمسه بی دینجه لکله کورورسه حکومت واسطه سیبه همان جز الاندرور .

۵ - کولبولدیلنجیلر ، دبلنجه لکمرسه کولر نده ده اصلا مساعده ایدله مک . فقط کولبولری طرفندن حالترسه کوره کینه لر ی ناعین ایدلک اوز ره کولبولرته . قضالی اولابان دینجه لک ایه فسادن دیشاری به حکومت واسطه سیبه طرف ایدله بریلر .

۶ - جمعیت . شهرلی کوچسولر . نفوس باشینه اون بش باشندن آشامی . بوقاری اعتبارله یازین ۱۶۰۰۴۰ . قیشین ۸۰۰۶۰ بارانی کجه مک اوزره کونده مک ورور .

کوجسولر . هم کندیسی . هم ده نفه سی شرعاً اوزرته واجب کیشیلری سله به مز اولاندرور .

نفه سی شرعاً اوزرته واجب کیشیلری بسلر اولان بر کوجسولر باقاری بجهن شرعیه به مراجعته ایسی نتیجه لدره کده جمعیته بروطفه در .

جمعیت . بو وطفه لریخی (دبلنده برمزله اوجا غی) ایدله آکیلر بر اداره هینی معرفتله کورور .

۷ - (دبلنده برمزله اوجا غی) احتیاجه کوره عمومی اجتهالر ده آزلتیلر . چوغا لیلر فقط آک آزدن (۵) اعضادن مرکبدر . بری برنجی رئیس . بری ده ایکنجی رئیسدر . بری باشکتاب . بری مفتش

بری ده سند فکار در. او بودری اوجاقی اعضا سیدرلر:
هفته ده بر کره منتظماً، باشکابلک دعوتیه
فوق العاده اولهوق طویلایرلر. قرارلری اکثریت،
فعل (کوچمیز قرارلری) موجود اعضاستک دورنده
اوجزانی ابله و بررلر. بونک فرادی اولق سیزین
بر آقجه صرف ایدیه مری.

ریسایر جمعیتکده ریسلر بدرلر: برخی رییس دانغا
بده مقبلسیدر، ابلکنج ریسلر برابر جمعیتکده خارجده
مسئولر بدرلر.

باشکاتب، محارباتله حسابک غیری قیوداندن،
مفتش، تحقیقاتله کوچمیزلر، متعلق نحو لاندن،
سند فکار، تحصیلاته حساباندن، جمعیتکده
داخلده مسئولر بدرلر.

مرجع، واسطه باشکابلکمر.

مراجعت ایدن، بریوقبول ایسه باشکابلکدن
بر (هون کاندی) آبر، مفشلک کونورور،
معامله (دیلندیرمزلر اوجاقی) قراربله پتیر، اوجانک
برخی ریسلدن ماعدا اعضاسی آتی ای ایچین همومی
اجتماعلرده انتخاب اولونورلر.

۸ - همومی اجتماعلر، آغسوسله شباطده اولق
اوزده نیلده ایکی دفعه، ریسلکک اجتماع کونسلدن
اولش کون اول، قصاده کی بونون جمعیت اعضاست

کوندر بله جک دعوتیه لریله وقوع بولور.
[دیلندیرمزلر اوجانکک اوجده ایکی باخود جمعیتک
قصاده کی اعضاستک اوجده بری طرفندن
باشکابلک و بر بله جک مضطه اوزرینده فوق العاده
اولارق واقع اولور]: تکمیش، تکمیش آتی ابلق
ایشلر، حسابلر، رقیلر حقیقده معلومات آیزیر،
کوروشولور، قرارلر و بریلر، انتخابلر باپیلیر.
اعضا دن فوق العاده برشاکر لکی کورو اولره
مقابله وظیفه سی ده ایفا اولونورلر.

۵ - اعضا: (سایر، دیلندیرمزلر) آدیله
ایکی قولدر، (سایر): جمعیه دخولیه اولهوق
اک آزدن برچیرک مجیده (سایر صدقه سی)
ویروب بازلانلر، هریره ده اولور سه اولسون
(مسلمان دیلنمز، دیلندیرلر) املی تعقیب ایتک،
ایستیر مک وعد بده بولونانلر در، قصاده مقیم
باپیرود فضایلر بوقسمه بازیلامازلر.

(دیلندیرمزلر): رملی اولور سه اولسون،
جمعیه کبررکن اک آزدن برچیرک مجیده (دیلندیرمزلر
صدقه سی)، هم کبرر یکنک ایلک آئنده، هرده
هرسنه تک مارته ایلو لنده اک آزدن بارمیش مجیده
(آیلر صدقه سی) و برنلردر.

صدقه سی زماننده و برمعین استغفاسی و برمش

٦

فضا قائم مقامی طسوانلی حلی بکک دعوتی
 اوزریته جیدی قوران
 تمل اعضاسی:

طسوانلی یوز باشی محمود ، طیبی رفعت ،
 بیطری عیان ، ملازمی احمد ، پوسته مدبری نوری ،
 ایتم مدبری فخری ، هجیه بیطری عبدالرحمن ،
 رشیده مدبری علی فهیمی ، اعشار کانی یعقوب ،
 اوقاف مأموری فهیمی ، متقاعد قول افلی اسعد ،
 دیون عمومی مأموری حمیدی ، مالمدبری رفیق
 اکرم ، مفردات کانی صبری ، اورمان مأموری
 حنی ، ارزنجاند ، معلم بابسوردلی محمود کمال
 - دهوویکیلرئیدن : شریف ، ضیا ، توفیق - اوغلو
 ذوراق ، خوجه اوغلو حاجی محمود محمد ، دباغ
 شکری ، اونلیجی محی الدین ، بقال حسن ، جاقیر
 اوغلو ناظم ، باموئقی اوغلو حاجی یوسف ، ارشرد علی
 توفیق ، طوزجی زاده لی شامل ، گسکین اوغلو
 حمیدی ائندیلر ، دباغ ابراهیم انان ، بلال چاوش ،
 حاجی بک .

بته تمل اعضاسندن

(دینلندیرمزلر اوجانلی):

جوئقی رئیس مفتی سعید ، ایکنجی رئیس ملا محمدلی
 اوغلو محمد ، باشکاتب سرابجقلی اوغلو درویش ،

172

۷

مفتش حاجی طورسون اوغلو شكري افنديلر ،
 سندقكار بلوربكي حافظ خير الدين بك اعضا :
 جزاوتبى آرسلان، سلیمان پاشا اوغلو حبيب ،
 آغا اوغلو حسنى، تحصیل مأمورى عاليشان بکتر ،
 بلديه رئيسى عنقوى اوغلو حاجى محمد افندی ،
 اصناف شينى خليل آغا ، سگمن اوغلو الياس ،
 شنگاهل حاجى مصطفى ، غلبادان مفتى اوغلو تاطم ،
 دوولى اوغلو نورس ، زبور افنديلر ، قارصلى آرسلان
 چاوش .

۲۷ - ۲۵ مبارک رمضان سنه ۱۳۳۱ و ۱۲ -

۱۵ اغستوس سنه ۱۳۲۹

سوك

23 SUBAT 1960

1978